

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal veszi föl

A városi pótdadók.

Pécs, 1895. december 19.

Mikor még a városnak egy millió frtnyi törzstőkéje a Dunagőzhajós társaságnál fennálló követelés képében érintetlenül megvolt, költségvetésünk igen szerény keretek közt mozgott s adósságunk is alig volt 40—50.000 ezer frtnál több. A mikor aztán a Dunagőzhajós társaság kezdte törzstőkéjét lefizetni, a várost is az a szédület fogta el, a mi a könnyelmű örökös szokta meglepni váratlan nagy örökséghez jutás esetén: elkezdtünk költekezni mód nélkül, mert azt hittük, hogy az a millió annyi pénz, a mit el sem lehet költeni. Persze fogadkoztunk szörnyen, hogy amit költünk is a törzstőkéből, azt csak hasznos beruházásként tesszük és csináltunk rövid lejáratú törlesztési terveket.

Igy csak azon vettük magunkat észre, hogy egyszer az egész törzstőkét szépen beruháztuk, de mivel evés közt jön meg az étvágy, elkezdtünk adósságot csinálni a modern igényeknek megfelelő nagyszabású arányokban, mert úgy okoskodtunk, hogy a mivel magunknak tartozunk, az nem adósság, illő tehát, hogy csináljunk igazi adósságot is, mert különben még azt találná mondani a világ, hogy Pécs városának hitele sincs, mert mindig csak önmagától vesz kölcsönöket, de úgy látszik magában sem nagy a bizodalma, mert ugyancsak kemény törlesztési feltételeket szab önmagának.

Folytattuk tehát azokat a hasznos beruházásokat, a miket a sátorbarnál s a kaszárnya építéseknél elkezdtünk; mindenre vállalkoztunk mohón, a mit a kormány csak követelt tőlünk: busás kötelezettségekbe mentünk bele a postaiszolgálatért, építettünk százezerekért kir. táblai palotát és főleg folytattuk a kaszárnya építést, mert ez közvetlenül is, megindirekte is szörnyen hasznos dolog a városra. Az indirekt haszonra való számításunk már szépen be is ütött, mert a kaszárnyaépítésnél mindig hangoztatva lett, hogy a helyőrség szaporítása a városnak regalejvedelmét is fokozza; nos hát, megszorítottuk a regalejvedelmet az állam számára, most legalább fizethetünk érte nagyobb bérösszeget. A direkt haszon is mindinkább összezugszorodik, mert katonák nagyon kényelmesen szeretnek a kaszárnyákban elhelyezkedni s a hol azelőtt elfért egy zászlóalj, ott most alig van „férőhely“ egy-két század részére, de a bérfizetési kulcs maradt a régi; nem az elfoglalt helyiségek száma és minősége, hanem a bennük elhelyezett katonaság létszáma szerint fizet az állam a kaszárnyáért.

Ilyen gazdálkodás mellett aztán természetesen, hogy a város közjöveldelmeinek rohamos fokozására volt szükség; hamarosan felmentünk a városi pótdadóban 35%-ra, de észrevették a városházán, hogy a szükségletek fedezésének ez a természetes módja visszatetszést szül a

lakosság körében, a mely a takarón való nyújtózkodást kezdte sűrűn emlegetni, a polgármester beállította tehát a pótdadó emelését, de nem egyuttal a nagy költekezést is, mert hát az ő uralkodása korszakát nagy alkotásoknak kell jelölniök, hogy még a késő utókor is emlegesse azokat.

Hát fogják is emlegetni, mert gondoskodtunk róla, hogy még az unokákra is jusson bőven a törlesztésből.

A direkt pótdadó emelésének kerülgetéséből a szükségletek folytonos fokozása mellett aztán kinőtte magát az a zseniális, de nem nagyon őszinte fináncpolitika, a melynek nyoma mindenütt ott van, adókönyveinkben épen úgy, mint a piacunkon, házbérvizonyainkon, fogyasztási cikkeinken.

Az egyenes pótdadó megmaradt 35%, de a törvényhatósági utadót megállapították a törvény által engedett legmagasabb százalékban, pedig azelőtt az utak fentartási költsége is az általános pótdadóból került ki; feltaláltak aztán még egy egész sereg külön címetet: tisztasági pótlékot, vizadót, vízbért, szemétkihordási díjat stb., a mely adóztatásokat ha összeszámítjuk, felrug a városi adóteher az állami adónak csaknem 100%-kára, de mi csaljuk magunkat s a világot azzal, hogy városi pótdadónk csak 35%, melyet súlyos viszonyaink közt semmi szín alatt sem szabad emelnünk; mintha bizony annak az adózó polgárnak könnyebbségére esnék az, hogy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hogy kell a kauciót megszerezni.

(Paradox)

Irta: Lármás őrmester.

Most, midőn az állam kézzel-lábbal igyekszik a katona tisztokra szabott celibátust mind jobban-jobban kiterjeszteni; midőn a kauciótlan urak nem számíthatnak felsőbb helyen a legkisebb engedékenységre sem; most, úgy hiszem, aktuális lesz elbeszélni az alábbi történetkét, annál is inkább, mert ilyen uton-módon sok szerelmes hadnagy juthat Hymen rózsaláncai közé anélkül, hogy a kaució letévése valami nagy fejfájást okozna akár neki, akár ideáljának.

Volt nekem egy svadronyos kapitányom, úgy hívták, hogy Lapát János. Valamikor a negyvenes években, mikor még a katonafogdosás javában járta, kötéllel fogták valahol a Jászságban.

Nyolc évi ernyedetlen lópucolás után megtették káplárnak; huszonöt évi szolgálatainak jubileuma alkalmából pedig hadnagynak. Epen negyvenöt esztendő volt tehát

hadnagy ur Lapát, midőn az arany portepéet megkapta.

Mikor én megismertem, akkor már az ajtaját a következő vizitkártya ékesítette: „Johann Lapát de alsó et felső Heveder k. k. Rittmeister im X-tem Huszáren-Regiment.“

Kapitány ur Lapátban, mint azt prédikátumai is mutatják, tulságosan ki volt fejlődve a lovasság iránt való hajlam, s mint régi huszárember, a legpregnansabb módon különböztette meg magát bakáéktól.

Egyszer tisztársaim, midőn még Lapát kapitány urat nem ismertem, rábeszéltek, hogy kérdjem meg tőle, szolgált-e a gyalogságnál? Én rászédtem magamat és megreszkiroztam e szörnyű kérdést; de ha sajnálva életem volna, se tenném többé. Mert úgy rám rivalt e kérdésnél, mintha legalább is ezer Uchatust sütöttek el volna fülem mellett, — azóta nagyot hallok arra a fülemre, — először fogait csikorgatta, azután könnyel telt szemekkel s égnek emelt öklivel fenyegetett és így szólt fuldokló hangon: „Köszönd az istennek, hogy tiszt vagy, mert ezért a kérdésedért ötven botot veretnék rád!“ Én csak néztem kővé meredve, s nem tudtam a borzasztó hatást, a melyet szavaim

keltettek, mire magyarázni; a tisztok pedig majd megpukkattak a nevetéstől.

Kapitány Lapát ur holta napjáig nem bocsájtotta meg e kérdésemet. Azt mondják, hogy azelőtt vagy harminc esztendővel hasonló kérdéssel boszantották huszár pajtásai, s ő ezért úgy megharagudott, hogy azóta nem mosolyogta el magát, legalább a legöregebb strázsamesterek sem látták jó kedvében.

Reggelenként, ha rukkolás előtt a kaszárnyába jött, olyan lármát csapott, hogy az egész század lovai két lábra álltak s úgy vágták magukat hanyatt ijedtökben. A ki nem ismerte, félt, reszkedett tőle, a ki pedig ismerte, az szerette. Örökösen morgott, semmi sem volt inyére; de azért oly jó szíve volt, akár egy apácának.

Tudták is ezt nagyon jól a huszárok, mert midőn a sorok felé szokott nagy lármájával közeledett, a huszárok arcára alig észrevehető mosoly ült; az altisztek pedig csendesesen morogtak magukban:

— Jön a magazinkulcs!

A huszárok tréfásan magazinkulcsnak hívták, mert ott érezte magát leginkább otthon. A menyországot is új mentéssel, vörös nadrágokkal és glancosan kivikszolt csizmákkal telve képzelte.

a folyton emelkedő adókat egy címlet helyett 7—8 különféle címen veszik meg rajta.

De emelik folyton a közvetett adóterheket is: a kövezetvámot, piaci helypénzt s fundálnak ki folyton újabb fogyasztási adókat, pedig hát az adóáthárítás elve szerint ezt is csak a város polgárai fizetik, ha mindjárt látszólag az idegenekre van kivetve. Érezzük is ezt piacunk drágaságán, mert az eladó bizony beszámítja portékája árába a busás kövezetvámot, meg a helypénzt.

De azért bámulják a polgármester fináncapacitását, mert pénzt mindig tud teremteni, mikor valami kedvenc terve keresztülvitelére kell s a pótdót még sem engedi emelni!

Hát boldogok, a kik hisznek, de azért a város polgársága bizony minden szóbeszéd dacára érzi, hogy a folyton emelkedő szükséglet fokozódó terheket is rak vállaira: ideje lenne tehát, hogy ne csak az általános pótdó emelésénél, hanem a nagy költségekben is tartsunk már egyszer szünetet.

* **Az altisztek szolgálati jutalma.** A közös hadügyminiszter a legutóbbi rendeletével az altiszti szolgálati jutalmakat osztja fel a csapatettek között. E rendelet szerint az 1896. évi évre a hadügyminiszter az altiszti szolgálati jutalmak számát 10.796-ban állapította meg, melyből 3644 jut a magyar csapatokra. A jó és tapasztalt altisztek hiánya már régi hibája hadseregüknek, a hiány legjobban érezhető a magyar, ruthén és román gyalogezredekénél. E körülmény már a szolgálati jutalmak szétosztásának arányából is látható. Így például a gyalogság részére 4925 altiszti és szolgálati jutalmat állapítottak meg a jövő évre. A 4925 szolgálati jutalmat a 102 gyalogezredre felosztva, minden ezredre átlag 48 esnek. E számmal azonban csak 7 ezrednél találkozunk (köztük 3 magyar) 54 ezrednél kevesebb, 41 ezrednél több a jutalmak száma. A 41 ezred között csak 11 magyar ezred van (ezek között csak 4 magyar ajku) a többi 50 gyalogezred Lajtán tul egészítődik ki. A 4925

Egyszer kora reggel Lapát kapitány ismét megjelent a kaszárnnyában; de csodák csodája, hang nem jött a különben oly beszédese ajkáról; csendes volt, mintha csak a nyelvét nyelte volna el, pedig kemény próbára tettük türelmét: bajszunkat nem pödörtük ki. De kapitány ur Lapát egy kukkot sem szólt.

Szörnyűt sejtettünk.

E naptól kezdve Lapát kapitány ur a szokottnál többet tartózkodott a dolgozó házában, ott titkos konferenciát tartott a század embereivel.

A legfurfangosabb elméjű szubalternusi éez sem tudott Lapát kapitány uron eligazodni.

Talán bizony új módi subickot talált fel? Vagy valami világraszóló reformot szándékozik létre hozni a magazinban található mente molyok ellen?

Oh nem!

Egy napon pucmájszterem azzal áll elé, hogy ő nekem valamit mondana.

— Hát csak beszélj Pista fiam, tudod, én szeretem az okos beszédet.

— Nem fog a hadnagy ur megharagudni?

— Nem, nem — mondám türelmetlenül, — csak beszélj!

altiszti szolgálati jutalmat a magyar és osztrák ezredek között arányosan elosztva (47—55), a magyar ezredekre 2125, az osztrák ezredekre pedig a 800 jutna. De a hadügyminiszter beosztása szerint a magyar ezredek csak 1994, a Lajtántuli ezredek pedig 2931 altiszti szolgálati jutalomban részesülnek.

* **Fölmentés a kihirdetés alól.** A belügyminisztertől több anyakönyvi hatóság utbaigazítást kért a házassági kihirdetés alól való fölmentés tárgyában. A miniszter erre azt felelte, hogy nem adhatni kötelező utbaigazítást arra nézve, mely méltányossági okok alapján adható fölmentés a kihirdetés alól, mert a fölmentés éppen arra való, hogy oly esetekben, midőn különleges, viszonyok indokolják, a feleknek megadassék a lehető könnyítés. Ezek a viszonyok pedig igen különbözők lehetnek s egyenkint nem sorolhatók fel. A konkrét eset szempontjából kell mindenkor mérlegelni, forognak-e fenn oly körülmények, melyek alapján méltányos a fölmentést megadni. A mi pedig a fölmentés kérdésében való hatósági illetékeséget illeti, erre nézve azok a szabályok irányadók, mint a kihirdetés elrendelésénél.

H i r e k.

Pécs, 1895. december hó 19.

Góliát.

— Karcolat. —

Góliátot valami lelte. Góliát haragszik. A rendőrkapitány elé kívánczik panaszával.

Szegletes, ragyas arca szinte elkékül a dühtől. Ökleit összeszorítja. Fogai csikorognak. Szemgolyói mereven nyugszanak, akár csak egy prédára ugrani készülő oroszlané.

— Hogyan türjem tovább a viseletit? — morogja, — öleg vót részemről a türelemből. Muszáj, hogy megtanítsák mőresre, amilyent a böcsület diktál. Most megmutatom neki, hogy tudok ember lenni, ha akarok. Megállj Lizi, bekötöm most a koszorudat; de tudom, nem lesz ben' köszönet! . . .

Alázatosan betoppan a kapitány elé: — Szolgája! A mián alkalmatlankodom, mer' hogy nem úgy van otthon, amint kőne!

A kapitány ur mosolyogva kérdi:

— Talán a rántást égette el az asszony? Góliát nem hallja a tréfát. A padlót bámulja és szakadozva ejti a szót:

— Azt hallottam a kapitány ur legényétől, hogy a kapitány ur szerelmes s meg fog nőszülni.

— Kapitány ur Lapát szerelmes? Lapát és szerelem?

— Tessék elhinni a hadnagy urnak, igazat mondok; a kapitány ur szerelmes, mert minden este eljár a városi segéd-level tárosékhöz vacsorára.

— Meg is kérte már a kisa-szony kezét?

— Igenis meg; de nem veheti még most el, mert nincs kauciója. Majd ha lesz, akkor elveszi.

— Pista te félre beszélsz!

— Nem én, kérem alásan, hadnagy ur, mert a legényének a kapitány ur maga beszélte el.

Az ilyen argumentumokkal szemben eloszlott a kétség bennem; mert tudtam, hogy Lapát kapitány ur, mint afféle közlegényből előléptetett tiszt, a legintimebb barátságban van kutyamosójával. Másrészt pedig városszerte ismert szépség volt az „archivárius” szőke leánya. Csak azzal nem voltam tisztában, miért jár hát Lapát kapitány ur oly sürűen a dologházba s ott miért furatja ki az ólom golyóbisokat s tölti meg csirizzel.

— Tegnap este elvette a heti keresetemet. Elvitte, elmulatta a kedvesivel. Én meg a gyerekekkel együtt koplaltam, fáztam. Jól van ez így?

— De hát ki vitte el a keresetit?

— A Lizi.

— A felesége?

— Az. Vagy még se az. A feleségemet elhagytam. Ezt is a Liziért tettem.

— Hát kiféle-miféle ez a Lizi? Talán a leánya?

Góliát elröstelkedik. Ugy sugja a kapitány fülébe:

— A Lizi nem a lányom. Együtt élek vele. Tetszik tudni, csak úgy . . . izé . . . egy szobában lakom vele.

A kapitány sokat ért a mondott szóból. Elfutja a méreg. Rákiált Góliátra:

— Ebadta, micsoda ember maga, hogy egy asszonymnak nem tud parancsolni? Akkora ereje van magának, mint egy vizilónak és kifog rajt' egy fehérszép! Mennyi pénzt loptott el magától az a szép mákvirág?

— Egy tizest, kéröm.

— Jól van; rögtön meghivatom. Maga addig várjon a folyosón.

*

Félóra se telik bele, máris előállították a kapitány elé Lepke Lizit.

Fiatal, csinos fehérszép. Kékes berliner kendője alól, a homloka körül szőke hajtincai kandikálnak elő. Jól van öltözködve. Arca se mutatja a szűkölködést. Lábain apró lakktopánok. Elbizakodott bátorsággal nyit be a kapitány szobájába. Se jó nap, se semmi.

— Tetszett hivatni. Hát meggyüttem, — mondja huncutos mosolygással.

A tekintetes ur szeretne a piros állán egyet csipni. De nem lehet. Nem engedi a hivatalos auktoritás. Szemőleideit összerántva, így förmed rá a Lizire:

— Igaz, hogy ellopta a Góliát heti keresetét?

— Azét az istentaszítottáét? Azét a gyüge baromet? És nem röstelt ide gyaláza toskodni az a rücskös pofájú fajankó?

— Egy szót se tovább! Az a kérdés: ellopta-e maga azt a pénzt, vagy nem lopta el?

Lizi egyet toppant a jobbik lábával:

— El hát. Elloptam. Csukasson be a tekintetes ur érte; azt se bánom!

A kapitány leül és ír. Kevés vártatra egy rendőrt csonget be, kinek ezt adja parancsul:

— Vigye le ezt a fehérszépét a zárkába. Holnap ilyenkor szabadul. Aló! . . .

A mint így agyamban forgattam kapitány Lapát ur szerelmi dolgait, ajtómon erős kopogás hallatszott.

— Szabad! — kiáltám.

Hadnagy urnak alázatosan jelentem, a kapitány ur hivatja! — mondá röviden a napos káplár.

Kapitány ur Lapát lakására érve, ott találtam az egész század tisztikarát. Lapát mosolyogva fogadott s úgy megrázta kezemet, mint ha csak tövőből akarta volna kiszakítani.

— Holnap nagyon korán reggel, — kezdé a barátság meleg hangján, — szívesen látom az urakat az incseli erdőben róka vadászatra; hogy megjelenéteket semmi sem akadályozza, magam fogok nektek kocsival és fegyverrel szolgálni.

— Mi jutott eszedbe? Te az életben soha sem vadásztál! — kérdeztük mindannyian egyszerre.

— Ne kérdjétek, csak igyekezzetek minél több rókát löni, ha azt akarjátok, hogy boldog legyek.

Nem akartuk az őreget kíváncsiságunkkal gyötörni, elhagytuk azzal az ígérettel, hogy másnap kora reggel az incseli erdő északi sarkán találkozunk.

Góliát eddig az ajtónál hallgatva, nézte a törvénytevést. Most megszólal:

— Kérem tekintetes ur, tessék elereszteni a Lizit!

A kapitány ur ráförmed:

— Azt gondolja maga, hogy itt garasos komédiát játszunk? Maga ezt bepanaszolta. Ez beismerte, hogy lopott...

— Nem lopott ez kérem.

— Hisz' az imént azt mondta maga, hogy lopott!

— Hazudtam kérem. Engem sziveskedjen becsukatni, csak a Lizit ne, instállok!

A kapitány ur elvörösödik mérgében. Összetépi a Lepke Lizivel fölvetett jegyzőkönyvet.

— Takarodjanak a pokol mélységes mély fenekére! — kiáltja aztán.

Ezek kivonulnak a hivatalos szobából.

A folyosón megfogja Góliát az incifinci fehérnép karját:

— Ne haragudj Lizi. Szent'ucscse nem tesztek többet ilyen ostobaságot.

Lizi dühös:

— Kedvem volna most téged a faképnél hagyni, vén fajánkó! Igaz te, két forintra lenne szükségem!...

Góliát örömmel válaszol:

— Most nincsen nekem se. De estére kérek a gazdámtul.

Berci.

Napirend 1895. december 20-án.

Naptár: péntek, dec. 20. — Róm. kath.: Keresztély. — Prot.: Liber. — Görög-kel: (dec. 8.) Patápius. — Zsidó: Ros Chódes Thébet. — Nap két 7 óra 49 perckor. — Nyugszik 4 óra 06 perckor. — Hold két 10 óra 47 perckor. — Nyugszik 8 óra 26 perckor.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint változás nem várható.

Színház: Kisvárosi nagyságok, vigjáték Gabányi Árpádtól.

(Másodszor az őshaza felé.)

Ma indult el gróf Zichy Jenő második útjára, hogy a magyarok őshazája feltalálása iránt megkezdett kutatásait folytassa. Az indulás először tegnapi volt tervezve, de a gróf mára halasztotta erre az a körülmény birta, hogy az orosz konzulatus titkára szintén e vonattal utazt el Odesszába, illetőleg Kiewbe, s bár a bécsi orosz nagykövetség újból megadta a grótnak mindazon kedvezményeket, melyeket első útja alkalmával élvezett,

Másnap korán reggel, jóval a „tagrebel“ előtt elindultam előfogatomon, az incseli erdő felé, azt hittem, én leszek az első az erdőben. Csalódtam, mind ott voltak. A század rajban feloszolva úgy volt felállítva, hogy minden ember vis-a-vis volt egy fának. A mint oda érkeztem, kapitány ur Lapát azonnal beosztott kiszemelt helyemre.

Igy elhelyezve vártuk, a mikor majd egy róka csapat jó hazafelé a közeli faluból éjjeli prédájukból.

Nem soká kellett várni, mert a falu felől óriási róka had vonult nagy lomhán hazafelé.

A huszárok Lapát kapitány ur utasítása értelmében megvárták, a míg a rókák a fákhöz értek; akkor célba vették s abba a pillanatban, midőn a rókák bámulva megállottak a fákhöz simitván farkukat, rájuk lőttek.

A szegény semmi rosszat nem sejtő róka-had egy pillanat alatt farkával a fákhöz voltak tapadva; ekkor a napos káplár éles bicskát vont elő sorba járta a fához ragadt rókákat s megadta nekik a kegyelem döfést.

Mig a rókákat megszabadították bőrük-től, addig a „manikulás“ néhány huszárral gyorsan a század-kocsira rakatta a bőrüket.

vezett, mindazáltal csak előnyére fog válni, már csak a határon a vámkezelésnél is, ha egy orosz hivatalos személyiség társaságában utazik. Zichy gróf Odesszán és Kiewen át megy a Kaukázusba s utjához úgy a tudományos világ képviselői, mint az arisztokratia köréből is igen számos üdvözlét és szerencsekívánatot kapott.

— (A honvédség köréből.) Szilágyi Ignác dr. 19. honvéd gyalogezredbeli ezredorvos, a budapesti egyetemen középiskolai egészségtan tanári oklevelet nyert.

— (A sajtó kiállítása.) A közművelődési és sajtó pavillon nagy földszinti termében lesz a magyar sajtó kiállítás a millenniumi kiállítás alkalmából. A 11 méter hosszú és 7 méter széles terem külső díszítése is mutatja célját, a dekoratív festéssel díszített szalonban illő keretbe a fővárosi lapok címfejeit illesztik be, még pedig eredetiben. A magyar zsurnalisztika emlékeit s a hírlapírás történeti fejlődését feltüntető relikviákat, neves újságírók képeit és szobrai, régibb hírlappéldányokat, nagyérdékű kéziratokat, arany tollakat és emlékezetes írószerszámokat állítanak itt ki. Továbbá kiállítják a magyarországi időszaki sajtó összes termékeit. Az összes magyar lapok monográfiái és az ismert újságírók életrajza füzetekbe egybekötve lesznek ott megtekinthetők. Az igazgatóság most szólítja föl a sajtó szervezeteit és mindazokat, kiknek a sajtó történetében nevezetes relikviái vannak, az érdekes kiállításon való részvételeire. A bejelentések 1896. január 31-ig a kiállítás igazgatóságához küldendők.

(A tüzoltók táncmulatsága.)

Mint alkalmunk volt több oldalról is értesülni, a pécsi önkéntes tüzoltó-egyesületnek a jövő hó elején tartandó táncmulatsága igen sikerültnek ígérkezik. Általános az érdeklődés a mulatság iránt úgy annyira, hogy bár a meghívók már kibocsájtattak, mégis igen sokan akadnak, kik maguk reklamálják a meghívót, mert ki nem akarnak a mulatságból maradni.

— (Gyászhir.) Gundy Mihály nyug. bakonyai plébános elhunytáról a következő gyászjelentést kaptuk: „Gundy Miklós saádsi esperes-plébános, maga és az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvvel jelenti felejtethetlen nagybátyja Gundy Mihály a pécsi egyházmegye Nestora, aranymisés áldozár, a szt.-lőrinci kerület kiérdemült

Szükség is volt a nagy sietségre, mert alig rakták el a bőröket, már is egy másik róka had közeledett, jóval nagyobb az előbbinél.

Kapitány ur Lapát csak arra figyelmeztetett minket és a huszárokat, hogy ismét a farkát löjjük a rókának, mert bőre így értékesebb. Meg is fogadtuk derekasan a szavát, s a golyóbisba öntött csiriz jól oda ragasztotta a róka farkát a fához.

Alig, hogy ezzel a haddal elbántunk, már is jött a harmadik, negyedik stb. stb.

Igy ment ez mindaddig, míg a „manikulás“ nem jelentette a kapitány urnak, hogy már az ő számítása szerint elég lesz a rókabőr.

A kapitány ur erre lefuvatott. Örömtől sugárzó arccal adta tudunkra, hogy a mit eddig annyira titkolt, azt már most megmondja, — hogy vőlegény, a kaució meg van szereve.

Másnap a rengeteg sok rókabőrt Oroszországba szállították a hadsereg számára bundának.

Mióta Lapát zsenialitása köztudomású lett, azóta a generális urak is eljárnak rókavadászatra.

alesperese, nyugalmazott bakonyai plébánosnak f. hó 18-án d. e. 10 órakor Pécsen, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, életének 91-ik, áldozásának 66 ik évében, végegyengülésben történt gyászos elhunytát. Az egyházmegyei testvérek busgó imája kísérsje emlékéit. 1895. dec. 19. R. in P.

— (A ki kifliket sikkasztott.)

Ne tessék azt gondolni, hogy csak a pénztáros sikkasztat a maga szakmájába vágó dolgokat, megteheti ezt más emberfia is. Igaz, hogy a pénztáros pénzt sikkaszt s így legkényelmesebb a dolga, de például a péklegény meg elsikkasztja a — kifliket, persze azal a különbséggel, hogy ha hasznát akarja venni, hát el kell adnia, hacsak — mind meg nem eszi. Ilyen szakmájába vágó sikkasztást követett el Tolnán egy péklegény. Pár Józsefnek hívják, Pardubitzból (Csehországból) származhatott le ide az alvidékre. Itt aztán folytatván a kiflicsavarintó és szömlékerekítő mesterségét, el is éldegélt a keresményéből szépen. A gazdája meg is kedvelte és szolid, jó magaviselete miatt őt tette meg kifliőrnek s ő rá bista, hogy esetleges távolléte idején a süteményekkel manipuláljon. És egyszer aztán úgy manipulált a szép, friss, ropogós kiflikkel a legény, hogy hat forint áru kiflit elsikkasztott és eladta azt, illetve lemúlatta az árát egy kocsmárosnál. De a mulatság után ugyancsak gyorsan észretert a cseh legény és konstatálván, hogy csehül áll a dolga, megszökött Tolnáról. Most a rendőrség keresi a kifli sikkasztót.

— (Nyitott kapuk.)

Már nem egyszer volt alkalmunk rámutatni ama gondatlanság káros következményeire, ha a házak kapuit éjjelre nem zárják be, hanem tárva-nyitva állnak azok, szabad bemenetet nyújtva a csirkefogóknak és tolvajoknak. Nos hát, úgy látszik, e káros rossz szokást még most sem hagyták el igen sokan, mert a rendőrorjárat például az éjjel is több kaput nyitva talált, főképp a külváros utcáin, Persze, ha aztán ilyen, a tolvajoktól leginkább járt helyeken valami elvész, sietnek ugyan a károsok jelentést tenni a rendőrség-nél, de azt elfelejtik elmondni, hogy ők adták kezére az illető csirkefogó uraknak, hogy lopjanak, mert hiszen a nyitott kapun hogy ne lépne be szétnézni az udvarra az éjjeli manipulálás, mikor igen gyakran bizony a zart ajtókon is át hatol, ha valami jó szagot érez. A rendőrség tehát ez uton újból figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy ne hagyják este nyitva kapuikat, legfeljebb ha kilenc óráig s fordítsanak rá nagyobb gondot, hogy azok ne álljanak egész éjjel tárva-nyitva.

— (Lepedőket lopott.)

Koller Józsefné, György-utcai lakos tegnap este a háza kerítésére öt darab szép fehérre kimosott lepedőt akasztott ki, hogy a hideg kiszívja belőlük a nedvességet. Azonban elfeledkezett-e róluk, vagy nem, elég az hozzá, hogy csak egy este kilenc óra felé nézett ki utánuk s be akarván őket vinni, már hült helyüket találta. Valami enyveskező jómádár járhatott arra, indulván éjszakai felfedező útjára és kezdetnek magához vette a lepedőket, hogy ha talán bevinnék a rendőrök a kóterba, leterithesse velők az ágyat, hol aludni és álmodni fog. Azonban hiába számított erre, mert még ma sem tudják, hogy ki volt.

— (Vitriolos feleség.)

Valamiről suttog a fáma a városban. Pikáns és regényes história egy kissé, de a vége katasztrófával végződött. A hőse pedig a históriának egy férfi és két asszony. Egyik asszony a férfi felesége, a másik a szeretője. És ezzel a három szereplővel indult meg a történet, folyt is le és ért szomorú véget. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy a házaspár boldog életet élt mindaddig, míg közéjük nem férköszött egy másik asszony, a ki különben szalma-özeveg és így unalmas és boldogtalan élete

van. Az unalmat elűzni s magának boldogságot szerezni pedig akkép gondolta kivihetőnek az asszony, ha a férjet elcsábítja a feleségétől és aztán megteszi a saját tiszteletbeli férjének. Ugy is lett. Az asszonyka egy szép napon azt vette észre, hogy el van hagyva és a kiért elhagyta az ura, az a szép szalmaösvégy. Boszura gondolt azonban nyomban. S csakhamar kipuhította, hogy a csábító asszony az indóház-utca egyik házában puha fészekké berendezett valamelyik lakosztályában éli mézesheteit az ő férjével. Nosza, vett magának egy üveg vitriolt, tegnap elment abba az utcába, annak az utcának abba a bizonyos házába és annak a háznak abba a bizonyos most berendezett lakosztályába belépve, a csábító asszonyt, ki akkor is a hűtlen férj karjai közt pihent, levitriolozta. Hát erről suttog a fáma ma az egész városban.

— **(Elfogott rablók.)** Még október hó 28-án vakmerő rablás történt Sáripusztán. Kostyák József ottani lakost ugyanis éjnek éjszakáján két rabló támadta meg házában és összekötözvén kezét-lábát, felhánták az egész házat s több ruhanemű és egyéb értékes tárgyakon kívül még vagy harmincnyolcforint készpénzt is elraboitak tőle. A megkötözött gazdát reggel szabadították ki kötelekeiből a szomszédok, a mikor a rablók már ungon-berken tuljártak. A kirabolt gazda mikor bejelentette a rablót a csendőrségnél, semmi mást nem tudott arra vonatkozólag felvilágosítást adni, mint hogy elbeszélte az esetet, de a rablók kilétéről sejtelve sem volt, mert azok teljesen ismeretlenek voltak előtte. A csendőrség megkezdvén a nyomozást, mindenek előtt a sáripusztaiakat hallgatta ki, de azok — s főképen a szomszédok — mit sem tudtak a rablás megtörténtéről. Ők csak reggel, mikor Kostyák háza felé jártak s hallották a megkötözött ember jajgatását és segítségkiáltásait, csak akkor mentek be a házba s tudtak meg mindent, de semmi gyanus adatot senkire sem tudtak felhozni. Ily körülmények közt aztán már-már elvesztették a nyomozás talaját a csendőrök, mikor egy körülmény kezükbe adta a bűnösök felfedezésére vezető fonalat. Ugyanis Szabó Sándor magyarpeterdi lakosról megtudták, hogy a rablás éjszakáját megelőző este eltávozott a faluból. Ez alapon kérdőre vonták a csendőrök, hogy hova ment és hol töltötte az éjszakát. Először ötölt-hatolt, de végre mégis beismerte, hogy ő követte el a rablást, társa Stark János berkesdi lakossal egyetemben, a kit tegnap szintén elfogtak a csendőrök és ma Szabó Sándorral együtt beszállították a pécsi kir. ügyészségre.

— **(Öngyilkos kereskedősegéd.)** Ruzsavi Nándor, tizenhétéves kereskedősegéd ma délben, az anyjának özv. Ruzsavi Nándornénak Mór utca 6. szám alatti házában egy revolverrel föbelőtte magát és szörnyet halt. Az öngyilkos segéd legutoljára Lehner és Mauthner cégnél volt alkalmazva, de már, egy hónap óta állás nélkül volt. Ez keserítette el annyira, hogy elhatározta, hogy megöli magát. A zsebóráját tegnap eladta valahol s az így nyert pénzből vásárolta a revolvert, melylyel föbelőtte magát. Holttestét kiszállították a hullaházba s onnan temetik el.

— **(Összesett az utcán.)** Ma délután Marosics Ignác, ótemető-utcai lakos, egy hatvanéves öreg ember a Scitovszkytéri sétányon összeesett. A rendőrség érte sülvén a dologról, hordágygyal ment a színhelyre s az alélt öreg embert beszállították a kórházba, honnan épen ma bocsájtották ki, mint gyógyult beteget. Most újra kórházi ápolás lesz szükséges neki.

— **(Rabló a tyukólban.)** Az éjjel a György-utcán lakó Balla Józsefné háza udvarára egy ember hatolt be. A neszre a

házbeliek felébredvén, világot gyújtottak a szobában s aztán kinéztek az udvarra is, hogy látnak-e valakit. De nem láttak senkit és megnyugodva tértek vissza a szobába s tovább aludtak egész reggelig. Pedig az ismeretlen jómadár ott volt az udvarban, de a neszre beugrott a tyukólba s ott húzta meg magát, míg a felébredt házbeliek ismét el nem csendesedtek. Akkor aztán előjött s összejárta az egész udvart, mert nyomai reggelre is meglátszottak; volt az éléskamránál, a pince ajtajánál és a fáskamra előtt s az előbbi fel is akarta törni, azonban nem igen lehetett hozzávaló szerszáma, mert a kezdetnél abba hagyta. Mikor aztán úgy minden eredmény nélkül kellett volna eltávozni, egyszerre eszébe juthatott a tyukól, hová az előbb elbújt, mert visszament oda és a sötétben összekutatván minden zegézugát, végre is egyik sarokban három árva tyukra akadt és természetesen — elvitte magával, gondolván, hogy ha mást nem lophat, hát lop tyukot. A káros asszony ma bejelentette a lopást a rendőrségnél, de még nem tudják, ki lopta el a három tyukot. No majd — kisl!

— **(Elveszett adóskönyve.)** Ez a cím bár kétértelmű, de mind a két értelemnek megfelelő sajnós tényről adunk hírt alatta. Elveszett tegnap este egy könyv, a melybe az illető könyv tulajdonosának adóai voltak szép sorrendben beírva. E szerint tehát, ha a könyv elveszett, elvesztek vele az adóskönyv is; de akár úgy tessék értenii hogy az elveszett adóskönyv könyvről van szó, akár úgy, hogy elveszett egy adóskönyv névsorával telt könyv a így tulajdonosának meg van a kára. A ki megtalálja, bizony igen megörvendeztetni a rendőrségnél depónálása által a károst, hanem a nevét, azt eltitkolja a nyilvánosság előtt, nehogy meglyucheljék a könyvbe bejegyzett adóskönyv.

— **(Háromsoros jótétemény.)** Egy nemesszívű emberbarát, a kinek a nevét a diskrét fáma elhallgatja, nagy örömmel ment be az üzletébe. A társa látván az örömsugárzó arcot, kérdé tőle:

— Mi öröm ért ma?

— Barátom, felelé a kereskedő, az orvosom egészségi okokból meghagyta, hogy gyalog járjak az üzletbe. Ma az egyik templom előtt egy szegény asszonyt láttam. A ki sirva tartott karjai között egy csecsemőt. Kérdém, hogy mi baja? Az asszony elmondta, hogy kicsikéjét nem keresztelheti meg, mert nincs meg a szükséges pénz.

— Mennyi pénzre van szüksége?

— Két forintra.

— Itt van tíz forint — szóltam — hozzon vissza nyolcat.

— Néhány perc múlva elhozta az asszony anyolc forintot. Most képzeld, mennyi jót tettem. Letöröltem egy szegény asszony könnyeit, gyermekének megegyengettem az utját a menyország felé és tuladtam egy hamis tízforinton, a mely a zsebemben volt.

— **(Hamis egykoronások.)** Ujabban hamis egykoronások vannak forgalomban úgy Budapesten mint a vidéken. A hamis koronások britannia fémből vannak készítve öntés útján. Osztrák veretűek 1893. évszámmal. Könnyen föl lehet őket ismerni, mert színük feltűnően sűrű, a fölirat a legtöbbről hiányzik, a rajzuk elmosódott és jóval vastagabbak a valódiaknál. Ugy a fővárosi, mint a vidéki hatóságok a legszélesebb körű nyomozást indították a hamisítók ellen, akik az eddigi vizsgálat szerint valahol a felvidéken tanyáznak.

— **(Egy részeg ember illúziója.)** Egyik közel eső faluban történt. Bacchusnak egy öt szívből tisztelő híve többedmagával bandukolt a falu egyik szűknek képzelt

széles útján. Józán társai, kik Bacchus újabb tiszteletére buzdították, a részeg emberek illúzióját akarták kipróbálni rajta, az ut szélén levő sövénykerítéshez vezették, a hol azt szuggerálták neki, hogy minden áron át kell bujnia — az általuk mutatott szűk nyíláson, (a melyen — tréfa nélkül legyen mondva — egy kutya is nehezen hatolhatott keresztül) mert különben az éjjel a szabadban kell töltenie. És ime szuggesztió csodát művelt, a mennyiben a medium teljesen annak megfelelőleg cselekedett. Neki feküdt a kerítésnek és igyekezett a jelzett nyíláson áthatolni, a mi azonban csak teste közepéig sikerült neki. Végre is kisegíteni akarván őt szorult helyzetéből, fejénél fogva húzták ki a kerítésből.

— **(Meggzőkött örült.)** Egy csendes elmebajos ember osont ki egy közkörházból, valami Bogasi nevű. Az ember egyenesen kiment a városból s nekivágott a tanyáknak. Azok között bolyongott éhezve, fázva, mikor a lovas őrjárat ráakadt s behozta vissza a közkörházba.

— Miért szögkött meg? — kérdezték tőle.

— Mert elmebajos vagyok, kérem alászan — felelte az ember.

— **(Meggzőkött a jegyese elől.)** Bik Magdolna csinos leányzó volt, nemcsoda hát, ha akadt kérője elég. A sok kérő közt azonban addig válogatott a kis leány, míg végre a szülei megijedtek, hogy majd a nyakukon marad és egy szép napon elhatározták, hogy a legközelebb jelentkező kérőnek odaadják. És úgy is történt. Makk Timót, egy becsületes szivar szopókagyáros, szintén megkérte a leány kezét és oda is adták neki a szülői. Bik Magdolna azonban nem nyugodott bele ebbe az ő megkérdezése nélkül kötendő frigybe és arra a nagy dologra határozta el magát, hogy megsgözik a vőlegénye elől. És úgy is tett. Összepakolta ruháit, elbucszott, persze egy levélben a szüleitől és ma reggelre eltűnt hazulról. A megrémült szülok keresik s talán rá is találhatnak.

— **(Élelmes paraszt.)** Történt egy alkalommal, hogy a templom kórusán levő falusi atyafiak egyike csupa kíváncsiságból megnyomta az orgona egyik billentyűjét, éppen akkor, mikor a kántor funkció végeztével távozott a kórusról. A billentyű a még benn levő lég miatt természetesen nagy hangot adott. Erre, hogy elcsitítsa a megrémült atyafi az orgonát, mind a két öklét helyezte nyomban a klaviaturára.

— **(Hihetetlen betegség.)** Súlyos betegen fekszik az egyik paraszt atyafi. Az orvos nagymérvű vizibajt konstataált. Erre a beteg a következő kifogást tette:

— De 'iszen ezt nem hiszem ám doktor ur, mert én bizony egész életemben egyetlen egy csepp vizet sem ittam.

— **(Hangosan olvasva.)** Egy fiatal ember egy alkalommal azon szándékkal ment egy arcképfestőhöz, hogy lefestesse magát.

— Micsoda pozitúrában tetszik a felvétel? kérdi a festő.

— Könyvvel a kézben és hangosan olvasva.

— **(Feltört présház.)** Ullmann M. Károlynak a Rókustetői szőlőkben levő présházát a cselédje tegnap, mikor a szőlőbe kiment, nyitva találta. Az ajtón nem voltak ugyan erőszakos feszítések nyomai, mindazonáltal, mégis feltörhették a présházát s jártak benne tolvajok. De hogy mikor, az idő nem állapítható meg biztosan, mert már vagy egy hónap óta tájára sem nézett senki; s hogy mit vittek el belőle, az sem állapítható meg biztosan. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást.

— **(Szomorú hír.)** Vasutak szomorúkodjatok! Nem lesznek karácsonykor előléptetések és kinevezések, az idén semmit sem hoz nektek a krisztkindli. Reménykedtetek, hogy minden évben, az idén is lehet kilátások arra, hogy rangban emelkedtek, fizetésben gyarapodtok és ezt a reménységteket megrontja egy éjjel érkezett félhivatalos könyomatos, mily rideg tárgyilagossággal jelenti, hogy miután a kereskedelemügyi miniszterium 1896. évi költségvetése a képviselőházban még tárgyalás alá nem került, törvényszerű költségfedezet hiányában a kinevezések és előléptetések szükségképpen el kell, hogy maradjanak.

— **(Az akarnok.)** Az éjjel a városháza földszinti helyiségeiben nagy tülekedés folyt le. Éjfél tájban valaki az ajtót megzörgette, s mit kinyitott neki az őr.

— Mit akar? — kérdezte tőle.

— Igazságot — mondta az ember s belépett.

Ekkor látták csak, hogy nem igazság kellene ennek, hanem ágy, mert igen boros állapotban volt az istenadta.

Egy cipész ez, aki az italosságáról ismeretes. Küldték aztán szép szóval, hogy menjen haza, de nem ment, mert mindentáron igazságot akart. Nagy hangon tartott előadását azzal fűszerezte, hogy beültött egy vastagüvegű ajtóablakot, amely aztán elvágta az ereit. A sebből erősen ömlött a vér s a rendőrségnél nem is tudták elállítani, hanem a közkórházba vitették kocsin az embert. Ott aztán bekötötték a sebeit s most nyugszik babérjain.

— **(Férjhezadó hivatal.)** Ma délután egy izgatott kis vendége volt az anya könyvvezetői hivatalnak. Egy alacsony, piros arcú fiatal hölgy, nem a legutolsó divat szerint öltözve és ég felé meredő tollakkal a kalapján. Alig hogy belépett, már a küszöbnél pattogott a nyelve.

— Itt adják férjhez a leányokat, kérem szépen?

Megkérdezték tőle:

— Nagysád akar férjhez menni?

A kis hölgy még vörösebb lett és fölsóhajtott:

— Nem én, hanem a mamám. Én sohasem megyek férjhez. Azért jöttem kérem, hogy a mamámat akarom eljegyeztetni.

És egy csomó okmányt adott át az anyakönyvvezetőnek, miközben ismét fölsóhajtott:

— Csak tulvolnék már a mamám lakodalman.

Művészet, irodalom.

○ **Mitörtént az éjjel?** Somogyi direktor ismét kedveskedett egy premier darabbal. Bisson és Carré három felvonásos bohózatát hozta tegnap este színre közepesen megtelt ház előtt. A bohózat tele van triviális élcelével, női harisnyával, hőzentrágerrel. Meséje: Justaret földbirtokos (Kiss Pista) megszereti Susannet (Kézi Julis), kit az élelmes Blanchon orvos hazugságokkal félrevezet és nőül vesz. Justaret, Conadából jövet látogatást tesz Blanchonnál. Ez megijed s hogy nejét Justaret elől elrejtse, Poulard gyógyszerész (Dezséri) kíséretében hazaküldi Berjonathoz (Bognár), Susanne atyjához. De a menyecske nem megy haza, hanem Poulardot Nizzába csalván, itt lerészegíti, s maga pedig elmegy — máshova. Ebből aztán sok pikáns háttérü találgatás és félreértés kerekedik. A harmadik felvonásban végre a szerzők Susanne asszonyt a gyanúsításoktól tisztára akarják mosni, a mi nem egészen sikerült nekik. Az előadás egészben véve jó volt. Dezséri és Follinus alakításai pompásak voltak; a közönséget az egész estén neveltették, kacagtatták. Kézi Juliska is kitett magáért; olyan alapos pityókos menyecske volt, hogy szinte gyanut kelt az emberben. Kiss Pista pedig egy szép énekkel iparkodott az előadás sikeréhez járulni. A bohózatot ma ismételni fogják. (B—y)

○ **Carlyle. Scott Walter.** Fordította Baráth Ferenc. (Olcsó könyvtár 351. sz.) Ára 20 kr. Carlylenak e tanulmánya egyike a világhírű gondolkodó legszebb essayinek, a második, mely nyelvünkön olvasható, rajta kívül csak a Burns-ról szóló levén lefordítva Lévaityól. A míg egyfelől az írás s a közelebb a regény-írás feltételeit fejtegeti mélyrehatóan s itt-ott remek humorral: ugyanakkor a nála megszokott kegyetlen igazsággal boncolja szét a Scott Walternek úgy műveit, mint nyilvános életét, kimutatván igazi értéküket, de egyszersemind azzal a mély rokonszenvvel is, a melylyel a derék harcos s a vérből való vér, a skót születésű író iránt viseltetik. Humor, gúny, pathosz s komoly elmlékedés változtatják egymást ez essayben is, mint Carlyle-nál rendszeren; s mint gondoliat-ébresztő olvasmány ritkítja párját.

Tanügy.

○ **(Ellentét a kormány és a tanárok közt.)** Néhány évvel ezelőtt még csak az elemi iskolai tanítók panaszkodtak mostoha helyzetük miatt. Ma már általános az elégedetlenség és panasz a középiskolai tanároknál is. Pedig a tanárok helyzete ezelőtt sem volt jobb, mint ma. Honnan van hát, hogy ma mégis nagyobb az elégedetlenség? Ma a tanügyi lapokat a tanárok panaszai töltik meg. Az ok igen egyszerű: az eddigi nehéz helyzetet ujabban még méltánytalan intézkedésekkel is súlyosítják. A közoktatásügyi miniszteriumból — a sok mindenféle „ujítás“ között olyan intézkedések is jönnek ki, melyek a tanárok önértékét, sőt egyenesen a szerzett jogukat is érintik. E miatt egyre élestedik az ellentét a tanárok és kormány között; s ma már a viszony olyan feszült, hogy csak egy csepp választja el a türelem poharát a kicsordulástól. Nincs más hátra, mint, hogy valamely meggondolatlan újabb intézkedéssel ez a csepp is előkerüljön. Olyan nehézségek adhatnak elő magukat, hogy a közoktatás ügye hosszú időn át megsínylené.

○ **Vegyészi oklevelek.** A műegyetem tanácsa legutóbb tartott ülésén a vegyészekre nézve fontos határozatot hozott. 1882. előtt a vegyészi pályára lépők tanulmányaik végzetével nem kaptak oklevelet. Ezek a később végzettekkel szemben, különösen pályázatok alkalmával eddig mindig a rövidebbet húzták, mert diplomájuk nincs. A műegyetemi tanács elhatározta, hogy ezeknek, a menyiben tanulmányaikat rendszeren elvégezték, az oklevéllel egyenlő értékű abszolutoriumot adnak.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1895. december 23-án.

Előadó Saághy Vince.

1. Dr. Darányi Ferenc ügyv. mint vb. Schvarcz Mihály csódtömeggondnoka — Kohn Hermann d. e. 9 óra 50 perc.
2. Bonovác Anna — Mutterer Sándor és neje 10 óra.

3. Schvarcz Miklós — Kornfeind Ferenc 10 óra 10 perc.
4. Dr. Darányi Ferenc ügyv. mint vb. Schvarcz Mihály csódtömeggondnoka — Lövy Adoif 10 óra 20 perc.
5. Jaksics Márkó — Bertin Márkó d. e. 10 óra 30 perc.
6. Kann Ármin fia — Kochbein György d. e. 10 óra 40 perc.
7. Lövy Miksa — Theodorovits Vilmos és neje d. e. 10 óra 40 perc.
8. Matkovits Antal és társa — Baranovits Pál és társai d. e. 10 óra 40 perc.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Közgazdaság.

○ **Uj vasúti díjszabás.** A győr-veezprém dombóvári h. é. vasuton a hajmáskér-ujdombóvári vonalrészén zónarendszerű személy- és podgyász díjszabály lép életbe. Az új vasut különben Hajmáskértől Dombóvárig csak most készült el s a forgalmi személyzetet szétosztó vonat e hó 14-én ment végig a pályán s f. hó 18-án a vasut végleg átadatott a forgalomnak.

○ **A szt.-lőrinc-szaltina-nasici vasut megnyitását** e hónap 20-ikán tartják meg. A vasut építését még 1894 őszén kezdték meg. Pischof Alfred lovag és Müller Lajos főmérnök vezetése mellett. Az elkészült vasutvonal műszakrendőri bejárása e hónap 20-án lesz, 22-én pedig a vasutat az általános forgalomnak adják át. Ez alkalommal nagyszabású megnyitási ünnepet rendeznek, melyen hir szerint Dániel Ernő kereskedelmi miniszter is megjelenik. A vasutvonal mentén emelt hidak közt a Dráva-ártér hidja mondható a legsikerültebbnek. A megnyitó ünnepre az egész vonal mentén fekvő állomásokat és megállóhelyeket magyar és horvátországi színeket viselő zászlókkal díszítik fel. Baranya megyét a hatósági bejárásán Kossits Kamil főjegyző vezetése alatt Jesszensky Ferenc orsz. képviselő, Országh Lajos, Polgár Jenő szentlőrinci főszolgabíró és Kovátsffy Kálmán, az államépítészeti hivatal főnöke fogják képviselni.

○ **Engedélyezési tárgyalás.** A szigetvár-kaposvári helyi érdekű vasut engedélyezési tárgyalása tegnap ment vegbe a kereskedelmi miniszteriumban.

○ **Pótvásár Báltaszéken.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Báltaszéken október hóban tartott, de rosszul sikerült országos vásár helyett, f. hó 23-án (hétfőn) pótvásár tartassék.

○ **A legújabb sertésvész.** Mint egy tegnap kelt előjárósági jelentésből kitűnik, Cserdin a sertésállomány között a sertésvész kiűtött. Cserdi határa tehát alispáni rendelettel zár alá helyeztetett.

TÁVIRATOK.

— **A „Magyarország“ sajtópöre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mára volt kitűzve a „Magyarországban“ megjelent ismeretes hírlapvásárlási-ügyben iródott cikk miatt a sajtóügyi tárgyalás. Wekerle Sándor, volt miniszterelnök és Bartha Miklós személyesen jelen voltak. Barthat különben Polónyi védelmezi. Holló Lajos helyett Visontai Soma jelent meg. Zsittvay Leó, a tárgyalást vezető elnök kikiáltatja a teremszolgákkal Holló Lajos nevét. Visontai nyomban jelentette, hogy

Holló beteg, kéri ennélfogva a tárgyalás elhalasztását. Elnök kérdést intéz vajjon van-e valaki a hallgatóságban, a kinek Holló betegségről tudomása van? Polónyi jelentkezett „Igenis nekem van!” szavakkal; hozzátevő, hogy kéri a törvényszéki orvos által való megvizsgálást. Visontai bemutatja Angyán egyetemi tanárnak bizonyítványát Holló betegségről. Havass főügyész kéri Hollónak megvizsgálását. Elnök kiküldi Ajtay Sándor törvényszéki orvost s addig a tárgyalást felfüggeszti. Egy órai szünet után Ajtay bejelenti, hogy Holló tényleg beteg, de megjelenhet a tárgyaláson, mert csak hörghurutban szenved, a mivel maga Ajtay is régóta rendelkezik. Polónyi kijelenti, hogy elsőrendű vádlott nélkül nem lehet megtartani a tárgyalást. A törvényszék visszavonul s aztán elnök kihirdette, hogy a tárgyalást meg fogják tartani és Holló ellen makacsság szerint fognak eljárni. A tárgyalás tovább folyik.

— **A bolgár trónörökös válása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A pápa tudatta Ferdinánd fejedelemmel, hogy Boris herceg áttérésehez nem ad dispensációt.

— **Az amerikai Unio háborúra készül.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az Egyesült Államok szenátusában Chandler szenátor törvényjavaslatot adott be százmillió dollár megszavazására, hogy abból egy millió fegyvert és 6000 ágyut beszeressenek.

— **Nem lesz drágább a pénz.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az osztrák-magyar bank főtanácsa elhatározta, hogy a kamatlatat nem változtatja.

Előfizetésre való felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ” XXIV. évfolyamára.

Egy éve mult, hogy a „Pécsi Figyelő” napilappá lett és mint ilyen, pályafutásának 24-ik évébe lép, hogy fennen lobogtassa azt a zászlót, mely alá sorakozva olvasó közönségünk kitartott velünk jobban, rosszban, mindenha a függetlenségi eszme szolgálatában. Talán soha se volt e hazának oly nagy szüksége a tisztán megőrzött elvek és igazaink hangoztatására, a hamisítatlan nemzeti közérzet ébrentartására, mint most, midőn léha korszakunk önmagát emésztí föl, hogy helyet adjon egy jobb korszaknak, a melyben a nemzeti törekvések lesznek hivatalva győzedelmeskedni oly hosszú elnyomás után.

A „Pécsi Figyelő” multja kész politikai program. Közönségünk bizalmából és támogatásából, valamint abból az erős hitünkbeli erőt merítve, hogy törvényes igazainknak előbb-utóbb diadalt kell aratniok a taktikázás fölött, elhatároztuk, hogy lapunkat **megbővített tartalommal** fogjuk kiadni. Legyen ez némi viszonzása annak a páratlan fölkaroltatásnak, melyben közönségünk bennünket részesített és kifejezője annak a reményünknek, hogy nem so-

kára a mi táborunkban láthatjuk városunk, vármegyénk legjobbait, intelligenciáját és független elemeit.

Nem tettük a multban, jövőre is kerülni fogjuk, hogy a „Pécsi Figyelő” személykultuszt, vagy éppen személyeskedést folytasson, mint manapság legtöbb modernizált vidéki lap. A „Pécsi Figyelőt” hivatott újságírók írják, a kik meg tudják vonni a határt a való és képzelem közt, a kik kellő kritikával párosult szakértelemmel osztják az elismerést az érdemnek és a le-sújtó ítéletet a gonosznak. A botránnyokat nem kedveljük, az eszme az, melynek szolgálatában állunk; tárgyakat, eseményeket írunk és nem szenzációt.

Megmondjuk az igazat minden irányban, és ez fogja képezni jövőben is erősségünket, természetesen nem fogjuk elhallgatni azokat a visszaéléseket, bűnöket, melyek a mai korrupt korszakban napról-napra előfordulnak és elhallgatásuk csak szaporítaná a szerencse-lovagok számát.

A „Pécsi Figyelő” megnagyobodott alakban, naponta **nyolc oldalon** fog megjelenni, a régi gárda, közönségünk ismerősei, gondos szerkesztésében. **Vezércikkjeink** mindig aktuális eszméket ölelnek föl és tájékozzák a közönséget az országos és helyi politika eseményeiről. **Tárcarovatunkban** a hasznost a keilemessel ve gyitve, leginkább a „Pécsi Figyelő” saját nevelésű, de már nem szárnypróbálgató fiatal nemzedékének dolgozatait mutatja be, el nem zárkozván az ismert nevű belletristák, vagy tudományos csevegések elől, sőt kitünőbb fordított tárcákat is közlünk közbe-közbe.

A megyei és városi közélettel különösen foglalkozunk. **Közgyűlési referádáink** hűségesek s megbízhatók lesznek, a miben nagyban kezünkre van gyorsíró munkatársunk.

Hirrovatunk felöleli a város és vidék napi eseményeit, melyeket részint ügyestollu belső dolgozó társaink, részint nagyszámú vidéki levelezőink látnak el.

A közgazdaság, tanügy, irodalom és művészet külön rovatokat képeznek és jövőben a törvényszéki tárgyalásokra is nagyobb figyelmet fordítunk.

Országgyűlési és távirati rovatunkat fővárosi állandó tudósítónk látja el, még pedig kitünő, szakavatott kezekkel, a mennyiben a Pécssett már aznap a kora esti órákban megjelenő lapunkban benne lesz mindaz, a mit csak a másnap ideérkező fővárosi lapok hoznak.

Dacára a nagyobb terjedelemnek, lapunk előfizetési ára marad a régi épp ugyanapilapnál, mint a heti kiadásnál, mely a jövőben szintén egy alakú és terjedelmű lesz a napilappal, melynek előfizetési ára:

Egész évre 10 frt.
Fél „ 5 frt.
Negyed „ 2 frt. 50 kr.
Egy óra 85 kr.

A heti kiadásé:

Egész évre 3 frt.
Fél „ 1 frt. 50 kr.
Negyed „ 75 kr.

Tisztelettel kérjük tehát olvasóinkat az előfizetési összegnek mielőbb való beküldésére, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Ujjonnan belépő előfizetők a lapot uj-évig ingyen kapják.

Hazafias tisztelettel

a „Pécsi Figyelő”
szerk. és kiadóhivatala

A budapesti áru- és értéktőzede hivatalos árjegyzése.

— Deczember 19-én. —

Buza készáru	6.80
„ tavaszra	6.88
„ őszre	7.15
Rozs	6.40
Árpa	5.20
Kukoricza	4.15
Zab	6.17
Káp. repcze	8.95
Magy. aranyjárdék	121.—
„ koronajárdék	98.50
Regalé-kötvény	100.—
Magy. nyereménysorsj	152.75
Tiszaszabályozási köts.	141.—
Osztr. papírjárdék	100.—
„ aranyjárdék	121.75
„ koronajárdék	100.—
1864-iki sorsjegy	193.—
Magy. vörös ker. sorsj	10.—
Osztrák „ „ „	18.25
Olasz „ „ „	12.—
Bazilika-sorsjegy	6.75
Jósziv-sorsjegy	2.80
Német márka	59.27
100 frank (francia)	48.05
100 lira (olasz)	44.75
10 font sterling(angol)	121.50

NYILT-TÉR +)

Ó

riási választékban kaphatók karácsonyi és ujévi ajándékul diszművek, imakönyvek, képes könyvek ifjusági iratok, a legdivatosabb levélpapírok, valamint mindennemű naptárak az 1896. évre

Günsberger Lajos

könyv és papírereskedésében
Pécssett, Ferenciek-utca 4. szám.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

A legszebb

meghívók,

tánczrendek,

eljegyzési,

esketési és

látogató jegyek

készíttetnek

T a i z s J ó z s e f

könyvnyomdájában

P é c s e t t,

Mária- és megye-utca sarkán.

PSEPHOFER J.-féle

GYÓGYSZERTÁR

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL.“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok házi szerül ajánlatnak és ajánlataik minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértúlulás, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcékelyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetőek.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur

Legyen oly szives és küldjön nékem ismét 15 tekercset az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knificz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márczius 27-én.

Tekintetes Ur!

Alúlirott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felbátalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem öt éven át gyötört,

megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, -- vagyok tiszteltetl Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerertárban Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. —

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánóztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

**Bernhard-féle alpesifü li-
queur.** Bernhard W. Ö.-től Bregenzben, $\frac{1}{2}$ üveg 2 frt 60 kr. $\frac{1}{3}$ üveg 1 frt 40 kr. $\frac{1}{4}$ üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs

gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok u. m.: gerinczagybantalom, tagszaggyulladás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggyulladás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs,

Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelerczével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tártól. Ütés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint

kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan ismert, kitűnő háziszert hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegecske ára 50 krajczár 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek,) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam, 1 üveg egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen megszünteti a lábizzadást s az áltál képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen 1 üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegeségek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénző-szeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestén kapható: Török József gyógyszerész urnál, Király-utca 12. sz.